

Література:

1. Сучасний освітній простір – досвід, пошук, результат: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (17-18 серпня 2022 року). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2022. 158 с.
2. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн і офлайн навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 64 с.
3. Інформаційні технології в професійній діяльності: матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Рівне : РВВ РДГУ, 2021. 220 с.

УДК 378.147

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

*Близнюк А.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Одним із найбільш затребуваних напрямів у сфері освіти є використання інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні компетенцій здобувача. Велика увага приділяється формуванню компетенцій у сфері інформаційно-аналітичної діяльності. Це володіння культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети, здатність працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах. Процес формування компетенцій не можливий без здійснення контролю над процесом набуття знання.

Використання стандартних методів поточного або підсумкового контролю не достатньо. Сучасні методи навчання диктують і застосування нових форм контролю. Але як здійснювати контроль над виконанням самостійної роботи, передбаченої стандартами та навчальними планами?

Ця проблема є актуальною на даному етапі освітнього процесу. До учасників навчального процесу висувається безліч вимог, вирішити які можна використовуючи сучасні інтернет-технології.

Той, хто навчається, повинен уміти самостійно й активно працювати з інформацією, уміти ставитися до неї критично та застосовувати її залежно від цілей і завдань своєї діяльності. Сучасний педагог, своєю чергою, має вміти навчити цього. У реальності існує суперечність між вимогою забезпечити високу інтенсивність процесу навчання та реальними можливостями організації навчального заняття.

Використовуючи лише традиційні методи навчання, педагог має менший контроль над обсягом і глибиною вивчення матеріалу. У традиційних методиках слабо реалізується принцип зворотного зв'язку. Поняття "зворотний зв'язок" прийшло в педагогіку в 60-ті роки минулого століття з науки кібернетики - науки про управління складними динамічними системами, здатними сприймати, зберігати й переробляти інформацію та використовувати її для управління. Про зворотний зв'язок як феномен кібернетики вперше заговорив американський учений-кібернетик, Норберт Вінер. Він вважав, що завдяки організації зворотного зв'язку з'являється можливість реалізації активності, проявляємось вибірковість взаємодії, що є умовою стійкості системи і приводить її до впорядкованого стану.

З плином часу досить широкого поширення в процесі навчання набула автоматизована перевірка знань, реалізація якої можлива з використанням Інтернет-технологій. Деякі випадки, за яких з'являється потреба в застосуванні зворотного зв'язку: планування й аналіз;

опрацювання ідеї та проектування діяльності; надання змісту діяльності на майбутній період; пошук, добір, використання методів, засобів і прийомів для розв'язання задачі (проблеми); коригування діяльності, окремих дій, станів, суджень; взаємодія, взаємовідчуття.

Актуальність і значущість зворотного зв'язку визначаються метою та особливостями перебігу діяльності: чи реалізуються поставлені завдання, чи в тому напрямі триває робота, наскільки продуктивно засвоюється матеріал, як його розуміють, чи благополучна атмосфера на заняттях тощо. Протиріччя, що склалися в освіті на сучасному етапі, розв'язуються новими методами і формами освітніх технологій.

Інтерактивний - означає взаємодіяти, перебувати в режимі бесіди, діалогу з будь-ким. Інтерактивні форми в освітній діяльності є проявом методу зворотного зв'язку. Інтерактивне навчання - це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності. Метою використання інтерактивного навчання є створення комфортних умов навчання, за яких здобувач відчуває свою успішність, свою інтелектуальну спроможність, що робить продуктивнішим сам процес навчання, надати знання та навички, а також створити базу для роботи з розв'язання проблем після того, як навчання закінчиться.

Необхідна реалізація методу зворотного зв'язку під час проведення занять в інтерактивних та активних формах. Принцип зворотного зв'язку (автоматизованого зворотного зв'язку) являє собою сукупність трьох взаємодіючих компонентів: методичного, технічного та організаційного забезпечення. Викладачеві необхідно шукати оптимальні методи і засоби реалізації принципу зворотного зв'язку.

Загалом, використання Інтернет-технологій сприяють організації системи навчання, є доступними методами для реалізації інтерактивних методів і можуть бути використані для здійснення автоматизованого зворотного зв'язку.